

Baxtiyar Vahabzadə

*İpək yaylığıyla o, asta-asta
Silib eynəyini gözüne taxdı.
Əyilib yavaşca masanın üstə
Bir möhürə baxdı, bir qola baxdı.*

*Kağıza həvəslə o da qol atdı,
Dodağı altından gülümsəyərkək.
Bir qələm əsrlik hicran yaratdı,
Bir xalqı yarıya böldü qılinc tək.*

*Öz sivri ucuyla bu lələk qələm,
Dəldi sinəsini Azərbaycanın.
Başını qaldırdı,
Ancaq dəmbədəm
Kəsdiilər səsinə Azərbaycanın.*

*O güldü kağıza qol çəkən zaman,
Qıydı ürəklərin hicran səsinə.
O güldü haqq üçün daim çarpuşan
Bir xalqın tarixi faciəsinə.*

*Əyləşib kənarıda topsaqqal ağa,
Hərdən mütərcimə suallar verir.
Çevrilir gah sola, baxır gah sağa,
Başını yellədi təsbəh çevirir.*

*Qoyulan şərtlərə razıyıq deyər,
Tərəflər qol çəkdi müahidəyə...
Tərəflər kim idi?
Hər ikisi yad!
Yadlarını edəcək bu xalqa imdad?!*

*Qoy qalxsin ayağa ruhu Tomrisin.
Babəkin qılncı parlasın yenə.
Onlar bu şərtlərə sözünü desin,
Zənciri kim vurdu şir biləyinə?*

*Hanı bu ellərin mərd oğulları,
Açın bərələri, açın yolları.
Bəs hanı bu əsrin öz Koroğlu
- Qılnc Koroğlu, söz Koroğlu?*

*Babaların şəni, şərafəti, əlbət,
Bizə əmanətdir, böyük əmanət...*

"Gülüstan" poeması

*Yoxmu qanımızda xalqın qeyrəti?
Belə saxlayarlar bəs əmanəti?*

*Qoy ildırım çaxsın, titrəsin cahən!
Ürəklər qəzəbdən coşsun, partlasın.
Daim haqq yolunda qılnc qaldıran
İgid babaların goru çatlasın!*

*Qoy əysin başını vüqarlı dağlar,
Mətni başladı böyük bir elin.
Mərsiyə söyləsin axar bulaqlar,
Ağlar çağırsın bu gün qız, gəlin!..*

*Tərəflər sakitdir, qəzəbli deyil,
Məhv olan qoy olsun, onlara nə var.
İmzalar atılır bir-bir, elə bil,
Sevgi məktubuna qol çəkir onlar.*

*Atıb imzasını hər kəs varəğa
Əyləşir sakitcə keçib yerinə.
Eynəkli cənabla, təsbəhli ağa,
Qalxıb əl də verir bir-birinə.*

*Onların birləşən bu əllərlə
Ayrılır ikiyə bir el, bir Vətən.
Axıdıb gözündən yaş gila-gilə,
Bu dəhşətli hala nə deyir Vətən?*

*Bir deyən olmadı, durun ağalar!
Axı bu ölkənin öz sahibi var.
Siz nə yazırsınız, bayaqdan bəri,
-Bəs hanı bu yurdun öz sahibləri?*

*Bəs hanı həqiqət, bəs hanı qanun?
Böyükdür bu yurdun tarixi, yaşı.
Bəs hanı köksünə sərhəd qoyduğun,
Bir vahid ölkənin iki qardaşı?*

*Görək bu hicrana, bu müsibətə,
Onların sözü nə, qərəzi nədir?
Bu xalq əzəl gündən düşüb zillətə,
Öz doğma yurdunda yoxsa kölədir?*

*Necə ayırdınız dırnağı ətdən
-Ürəyi bədəndən, canı cəsəddən?
Axı kim bu haqqı vermişdir sizə,
Sizi kim çağırmış, Vətənimizə?*

*Neçə vaxt səngərdə hey ulaşdılar,
Gülüstan kəndində sövdələşdilər
Bir ölkə ikiyə
Ayrılısın deyər!..
Göy də buludlanmış deyirlər o gün,
Çölləri, düzləri buludlar sarmış.*

*O göy gumltusu Oğuz xaqanın
Ruhuymuş, hönkürüb fəryad qoparmış.*

*Gülüstan kəndinin gül-çiçəkləri
Bir günün içində soldu, saraldı.
"Gülüstan" bağlandı, o gündən bəri,
Bu kəndin alnında bir ləkə qaldı.*

*Bağrı köz-köz oldu "Yanıq Kərəm" in
Tellər inildədi, yandı, nə yandı.
Aşığın sazında daha bir həzin,
Daha bir yanğılı pərdə yarandı.*

*Həmin gün ölkəni apardı sel, su,
Tutuldu çöhrəsi Günün, Ayın da.
Qoca Nəbacinin eşqi, arzusu,
O gün batmadımı Arpa çayında?*

*Ağlayıb dağlardan əsən küləklər,
Bu məşum xəbəri aləmə yaydı.
Sanki dilə gəldi güllər, çiçəklər:
"Bu işə qol qoyan qollar sınaqdı".*

*Arazın suları qəzəbli, daşqın,
Şirin nəğmələri ahırd, haraydır,
Vətən, quşabənər qanadlarının
Biri bu taydırsa, biri o taydır.*

*Quş iki qanadla uçar, yüksələr,
Mən necə yüksəlim tək qanadla?
Ürəklər bu dərdədən tüğyana gələr,
Axar gözümüzədən yaş damla-damla.*

*Cənablar, bir anlıq düşündünüzümü?
Verdiyiniz hökmün ağırlığını?
Bu hökmün dəhşəti əllimi, yüzümü?
Biz necə götürək bu gözdağımı?..*

*Başı kəsildəndə bu məğrur elin
Könül fəryadını hiss etdinizmi
Qoca Füzulinin, igid Babəkin
Etiraz səsinə eşitdinizmi?*

*Cənablar, bir damcı mürəkkəblə siz
Düşünün, nələyə qol çəkmişiniz?
Bir damcı mürəkkəb bir vətəndaşı
Qanına bulayıb ikiyə böldü.
Bir damcı mürəkkəb olub göz yaş
İllərlə gözlərdən axdı, töküldü.*

*Min ləkə vurdular şərafimizə
Verdik, sahibimiz yenə "ver" - dedi.
Lap yaxşı əyləyib doğrudan, bizə
Biri "baran" - dedi, biri "xər" - dedi.*

*Bizi həm yedilər, həm dəmindilər,
Amma arxamızca gileylandılar.
Hökmü gör nə qədər böyükmüş anın.
Möhür də basdılar varəğa təkər.
Yox, varəğin deyil, Azərbaycanın
Köksünə dağ boyda dağ basdı onlar.*

*İmzalı, möhürlü ey cansız varəq,
Nə qədər böyükmüş qüvvətin, gücün.
Əsrlər boyunca vuruşduq, ancaq
Sarsıda bilmədik hökmünü bir gün.*

*Ey kağız parçası, əvvəl heç ikən,
Yazılıb, qollanıb yoxdan var oldun.
Böyük bir millətin başını kəsən,
Qolunu bağlayan hökmdar oldun.*

*Bir eli ikiyə paraladın sən
Özün kağız ikən paralanmadın,
Köksünə yazıları qəlb atəşindən,
Niyə alımadın, niyə yanmadın?*

*Araz sərhəd oldu, əsdi küləklər,
Sular yatağında qalxdı, köpürdü.
Üstü dama-dama taxta dirəklər,
Çayın kənarında səf çəkib durdu.*

*Sular, sizdən təmiz, nə var dünyada?
Ləkədən xalid axı qəlbimiz.
Bağrınız alışıb niyə yanmadı
Bu çirkin əmələ qol qoyanda siz?*

*Ey Araz, səpirsən, göz yaş sən də
Keçdikcə üstündən çölün, çəməninin.
Səni arzulara sədd əyləyəndə,
Niyə qurumadı suların sənini?*

*Dayanıb Arazın bu tayında mən
"Can qardaş" deyirəm, o da "can" deyir.
Ey zaman, sorğuma cavab ver, nədən
Səsim, yetən yerə əlim yetməyir...*

*Qarışib gözümdə, qarışıb aləm,
Dərd dərdi doğrayır, qəm qəmdən keçir.
Arazın üstündən keçə bilmirəm,
Araz dərdim olub, sinəmdən keçir.*

*Taxta dirəkləri torpağa deyil,
Qoydular Füzuli divanı üstə.
Yarıya bölündü yüz, yüz əlli il
Gəraylı, bayatı, muğam, şikəstə.*

*Dəmir çəpərləri eşqim, diləyim
Tarixim, ənənəm üstə qoydular.*

*Yarıya bölündü canım, ürəyim,
Yarıya bölündü Arazda sular.*

*Taxta dirəkləri qoydular, ax, ax!..
Qəlbimin, ruhumun dilimin üstə,
Biz güldük, ağladığ, yenə də, ancaq
Bir sazın, bir telin, bir simin üstə.*

*Ürəkdən ürəyə körpü? Bir dayan!
Dərdimiz dinərsə bir sazın üstə.
Şəhriyar yaralı misralardan,
Körpü salmadımı Arazın üstə?!*

*Bu taydan o taya axıxdı sel tək
Gözə görünməyən könül telləri.
Bu selin önünü nə çay, nə dirək,
Kəsə bilməmişdir yüz ildən bəri.*

*Ağalar bilmədi birdir bu torpaq
Təbriz də, Bakı da - Azərbaycandır,
Bir elin ruhunu, dilini ancaq
Kağızlar üstündə bölmək asandır.*

*Böl, kağız üstündə, böl, gecə-gündüz,
Torpağın üstünə dirəklər də düz,
Gücünü, əzmətini tök də meydana,
Qoşundan silahdan sədd çək hər yana.
Torpağı ikiyə bölərsən, ancaq
Çətindir bədəni candan ayırmaq!*

*Ayırmaq kimsəyə gəlməsin asan,
Bir xalqın bir olan dərdi-sərinin.
O taydan bu taya Mustafa Payan
Oxuyur Vahidin qəzəllərini.*

*Dolandı zəmanə, döndü qərinə,
Şairlər od tökdü yenə dilindən.
Vurğunun o həsrət nəğmələrinə
Şəhriyar səs verdi Təbriz elindən:*

*"Heydər baba, göylər qara dumandı.
Günlərimiz bir-birindən yamandı.
Bir-birizdən ayrılmayın, amandı,
Yaxşılığın əlimizdən aldılar,
Yaxşı bizi yaman günə saldılar.*

*Bir uçaydım bu çırpman yelinən,
Qovuşaydım dağdan aşan selinən,
Ağlaşaydım uzaq düşən elinən,
Bir görəydim ayrılığı kim saldı,
Ölkəmizdə kim qırıldı, kim qaldı".*

ƏDALƏT •